nemuise« esimeheks, kellena ta töötab kõige pealt vana »Vanemuise« maja ärapõlemise järel (1903) tarvilikuks saanud uue ajakohase teatri- ja kontserdimaja ehitamise tagajärjekal lõpuleviimisel ning selle järel seltsi laiendatud tegevuse juhtimisel pikemat aega, kuni 1914. a.-ni. Esimese Eesti Laenu- ja Hoiuühisuse elluastumisel Tartus (1902) valib Tartu Eesti Põllumeeste Selts, millest ühing välja kasvanud, K.-i ühingu kuraatoriks. Edasi on K. Eesti Kirjanduse Seltsi asutajate hulgas ning valitakse seltsi tegevuse alul (1907) asemikkude-kogusse ning eestseisusse abiesimehena, kelleks jääb kuni 1910. a.-ni, töötades selle järel edasi kestvalt asemikkude kogus, kodu-uurimise toimkonnas ning eestseisuse liikmena. 1906. a. võtab K. osa Tartu Eesti Nooresoo Kasvatuse S.-i asutamisest ning esimese emakeelse tütarlaste keskkooli rajamisest, olles seltsi eestseisuse ning kooli kuratooriumi liige, samuti on K. ERM-i Seltsi asutajaid ning juhatuse liige. Kui 1912. a. mõnesuguste takistuste võitmise järel eesti arstid Põhja-Balti Arstide Seltsi nime all võimaluse saavutavad enesekoondamiseks, saab K. selle esimeseks juhatajaks, kellena toimib kuni 1919. a.-ni. Politika alal töötas K. kaasa Tartu linnavalitsuse uuendamispüüetes Eesti linnavolinikkude rühmas ning kõigi kolme Vene riigivolikogu (duuma) liikmete valimistel Tartu linna valijamehena kubermangu valimiskogus, kus etendas silmapaistvat osa Eesti ja Läti valijameeste tegevuse ühtlustamises. Puutudes oma mitmekülgses elus ning töös kokku paljude eluküsimuste ja nähtustega, on K. väga sagedasti nende kohta avalikult sõna võtnud. Kõige pealt on K. esinenud noorest põlvest peale populaarse kõnelejana Eesti seltsides arsti- ja loodusteaduslikkudes, haridus-likkudes ning ühiskondlikkudes küsimustes. Edasi selgitab ta oma avaliku tegevuse algusest peale samu küsimusi ajalehtedes, eriti »Postimehes«. Erilist tähelepanu väärib K.-i tegevus »Post.« kaasas 1904. a. ilmuma hakanud populaar-tervishoidliku ajakirja »Tervis« toimetajana 1904—10, mis ajajärk on olnud »Tervise« elukäigus kõige sisukam ja viljakam; kui »Tervis« 1913. a. Põhja-Balti Arstide Seltsi kuukirjana uuesti ellu ärkab, on K. jällegi tegelikkude toimetajate eesotsas. Kõigis »Tervise« aastakäikudes avaldab K. rohkesti pikemaid ja lühemaid kirjatöid, andes vastust otsekohe elust üleskerkinud küsimustele. K. kuulub ka Eesti Biograafilise Leksikoni toimetusse, avaldades selles artikleid oma alalt. Nagu kõnelejana nii on kirjaski lihtsus ja selgus K.-ile omane, mis võimaldab raskeidki küsimusi teha arusaadavateks mitteeriteadlastele. Viimasel ajal on K. koondanud oma jõudu peaasjalikult Eesti ülikooli korraldamisele ning juhtimisele, jäädes ikkagi ühendusse seltskondlikkude ettevõtetega. Ülikooli rektorina on K. algusest peale neis tihti õige keerulistes ja rasketes seisukordades nii majanduse ja administratsiooni kui õppetegevuse alal, mis tingitud osalt meie üldisest, vaheti muutuvast politilisest, tulundus-likust ja vaimlisest elukorrast, osalt ülikooli laialiste, arvu ja ulatuse poolest alatasa kasvavate asutiste mitmekesistest tarvetest, osalt mitmest rahvusest ning mitmesugustest oludest tulevate ning nende järgi meie seisukorda hindavate õppejõudude koosseisust, kaugelenägeva, seisukorda teravalt hindava, eesmärke visa järjekindlusega, kuid rahuliku asjalikkusega taotleva juhina täitnud olulist ja mõõduandvat osa Eesti ülikooli arenemiskäigus.

Isikl. saadud andmed; Post. album, lk. 184; Post. 1913, nr. 292, 1923, nr. 347; E. Kirj. 1924, lk. 1–11, 62—64; Eesti Arst 1923, lk. 312–14; J. Kõpp, Eesti Üliõpil. S.-i ajalugu I (1925). *T.*

KORHONEN, Arvi Heikki, ajaloolane, sünd. Utajärvel Soomes 9. I 1890 ukj., õppis Helsingi ülikoolis 1909–23 peamiselt ajalugu, filos. kand. 1912, fil. litsentsiaat 1923, filos. dr. samal a., ajaloo dotsent Turu Soome ülikoolis 1923, Helsingi ülik. 1925, s. a. ajut. prof. k. t. Turu ülikoolis. Oma uurimustes on K. liikunud peamiselt Baltimaade ajaloo alal. Tema töist võiks mainida: »Vakkalaitos« (1923, diss.), mis puudutab tähtsaid Soome ja Eesti ajaloole ühiseid küsimusi, »Viron historiatutkimuksen tehtävistä« (Hist. Aikakauskirja 1919), »Viron vapaista talonpojista« (seals. 1923), »Baltilaisen päivätyöjärjestelmän alkuperä« (1924) ning »Rootsi revisjon Baltimaal 1601. a.« (Ajal. Ajakiri 1926). — A.-st 1925 on K. Suomen Hist. Seura liige. *T.*

KOTSAR, Kustas (Gustav), kirjanik ja ajakirjanik, sünd. 4. II. 1873 Järvamaal Särevere v. Töötas ajakirjanikuna paaril ajajärgul Tartus »Oleviku« juures ja oli »Uudiste« toimetuse liikmeks selle lehe asutamisest peale kuni seismajäämiseni. 1905. a. revolutsioonile järgnenud surveajal varjas ennast maal ja astus 1906. a. suvel Tallinnas »Virulase« toimetuse liikmeks, kuigi oli politsei poolt tagaotsitav. Arreteeriti aprillis 1907 ja süüdistati sots.-dem. erakonda kuulumises »Uudiste« ajajärgus. Oli paar a. eeluurimisvangis ja mõisteti a. 1909 sõjaringkonnakohtus sunnitööle, milline otsus muudeti 3-a. vangistuseks kindluses. Vabanes vangist a. 1912 ja töötas hiljemini Tallinnas jällegi ajakirjanikuna. Oli pärast saksa okupatsiooni kaupmeeste liidu sekretäriks ja 1922. a. kuni siiamaale (1927) kaubandus-tööstuse